

Scris de newsreporter pe 14 Mai 2023, 09:36

Tacere de mormant in ziua alegerilor din Tucia

Aproximativ 61 de milioane de alegatori din cele 87 de circumscripții electorale din Turcia sunt asteptati duminica la urne, de la ora 8:00, intr-unul dintre cele mai importante scrutine din istoria de 100 de ani a Turciei moderne, care l-ar putea da jos pe presedintele Tayyip Erdogan dupa 20 de ani de cand este la putere si ar putea stopa directia tot mai autoritara a guvernului sau, relateaza Reuters si POLITICO, preluat de stiripesurse.

media-168260629264175600.png

Votul va decide nu numai cine conduce Turcia, o tara membra [NATO](#) cu 85 de milioane de locuitori, ci si cum este guvernata, incotro se indreapta economia sa, in contextul unei crize profunde a costului vietii, si forma politicii sale externe, care a luat o turnura imprezibila.

Sondajele de opinie ii dau un usor avans principalului contracandidat al lui Erdogan, Kemal Kilicdaroglu, care conduce o alianta formata din sase partide de opozitie, dar daca niciunul dintre ei nu reuseste sa obtina mai mult de 50% din voturi, va avea loc un al doilea tur de scrutin la 28 mai.

Alegerile au loc la trei luni dupa cutremurele din sud-estul Turciei, care au provocat moartea a peste 50.000 de persoane. Multi locuitori din provinciile afectate si-au exprimat furia fata de reactia initiala lenta a guvernului, dar exista putine semne ca aceasta problema a schimbat modul in care oamenii vor vota.

KURZII AU UN ROL ESENTIAL IN ALEGERI

Alegatorii vor alege, de asemenea, un nou parlament si probabil va fi o cursa stransa intre Alianta Populara a lui Erdogan si Alianta Natiunii a lui Kilicdaroglu.

Alianta Populara, este formata din partidul lui Erdogan AKP, care este un partid conservator, de sorginte islamista, si MHP, un partid nationalist. Acestora li s-au alaturat si alte formatiuni mai mici.

Alianta Natiunii, care il sustine pe Kemal Kilicdaroglu, este formata din sase partide de opozitie, intre care Partidul Republican al Poporului (CHP). Este un partid laic, infiintat de fondatorul Turciei moderne, Mustafa Kemal Atatürk, si al carui presedinte este Kilicdaroglu.

Sectiile de votare se vor deschide la ora locala (si a Romaniei) 8.00 si se vor inchide la ora 17.00.

intre timp, aproximativ 3,4 milioane de alegatori de peste hotare cu drept de vot - dintre care 1,5 milioane numai in Germania - probabil ca vor fi votat deja.

in conformitate cu legea electorala turca, raportarea oricaror rezultate este interzisa pana la ora 21.00. insa pana duminica seara tarziu s-ar putea sti daca va exista un al doilea tur de scrutin pentru presedintie.

Alegatorii kurzi, care reprezinta 15-20% din electorat, vor juca un rol esential, fiind putin probabil ca Alianta Natiunii sa obtina singura o majoritate parlamentara. Partidul Democrat al Poporului (HDP), pro-kurd, nu face parte din principala alianta de opozitie, dar se opune cu inversunare lui Erdogan, dupa ce membrii sai au fost supusi represiunii in ultimii ani.

HDP si-a declarat sprijinul pentru Kilicdaroglu in cursa prezidentiala.

Partidul kurzilor se prezinta la alegerile parlamentare sub sigla micului Partid al Stangii Verzi, din cauza unui proces intentat de un procuror de rang inalt care urmareste sa interzica HDP din cauza legaturilor cu militanti kurzi, lucru pe care partidul il neaga.

SFARSITUL UNEI ERE?

Recep Tayyip Erdogan, in varsta de 69 de ani, este un orator inzestrat si un maestru al campaniilor electorale, insa se lupta sa supravietuiasca celui mai dur test politic al sau. El se bucura de loialitate si devotament din partea turcilor piosi, care se simteau candva lipsiti de drepturi in Turcia seculara, iar cariera sa politica a supravietuit unei tentative de lovitura de stat in 2016, precum si numeroaselor scandaluri de coruptie.

Cu toate acestea, daca turcii il vor inlatura pe Erdogan, va fi in mare parte pentru ca au vazut cum prosperitatea, egalitatea si posibilitatile lor de a-si asigura nevoile de baza s-au diminuat drastic, cu o inflatie care a depasit 85% in octombrie 2022 si o prabusire a monedei nationale.

De cealalta parte, Kemal Kilicdaroglu, un fost functionar public in varsta de 74 de ani, promite ca, daca va castiga, va reveni de la managementul sub presiune al lui Erdogan la politici economice firesti.

De asemenea, Kilicdaroglu spune ca va incerca sa readuca tara la sistemul parlamentar de guvernare, renuntand la sistemul prezidential executiv al lui Erdogan, adoptat printr-un

referendum in 2017. El a promis, de asemenea, sa restabileasca independenta unui sistem judiciar despre care criticii spun ca Erdogan l-a folosit pentru a reprima disidenta.

in perioada in care s-a aflat la putere, Erdogan a preluat controlul strans asupra majoritatii institutiilor Turciei si i-a marginalizat pe liberali si critici. Human Rights Watch, in raportul sau din 2022, a declarat ca guvernul lui Erdogan a dus inapoi cu zeci de ani Turcia in ceea ce priveste situatia drepturilor omului.

in cazul in care va castiga, Kilicdaroglu se confrunta cu provocari pentru a mentine unita o alianta de opozitie ce include nationalisti, islamisti, laici si liberali.

Dupa doua decenii la putere, o victorie a lui Erdogan ar consolida viziunea sa asupra viitorului tarii, precum si sistemul prezidential pe care l-a inaugurat.

Pe scena internationala, Erdogan a profitat adesea de probleme acute pentru a castiga influenta interna si internationala, fie ca a fost vorba despre migratie, razboiul din Ucraina sau cine ar trebui sa adere la NATO.

CAND SUNT AȘTEPTATE REZULTATELE?

Pe buletinul de vot prezidential se afla patru candidati, care fie au fost nominalizati de un partid ce a depasit pragul de 5% la alegerile parlamentare precedente, fie au obtinut 100.000 de semnaturi de la alegatori. Cu toate acestea, doar trei dintre ei vor candida efectiv, deoarece unul dintre ei - Muharrem Ersoy - s-a retras dupa ce buletinele de vot fusesera deja tiparite, cu doar trei zile inainte de alegeri.

Urnele se inchid, asadar, la ora 17.00. La ora 21.00, presa poate incepe sa raporteze, iar rezultatele neoficiale ar trebui sa inceapa sa apara in jurul miezului noptii.

Pe masura ce o imagine mai clara se va contura luni dimineata devreme, ar putea fi anuntata o victorie, daca un candidat a castigat in mod clar - desi rezultatele oficiale de la Consiliul Electoral Suprem al tarii (YSK) ar putea dura cateva zile.

Cu toate acestea, daca niciun candidat la presedintie nu obtine peste 50% din voturi, duminica, 28 mai, va avea loc un al doilea tur de scrutin intre primii doi candidati clasati. Daca acest lucru se va intampla, votul in diaspora va avea loc intre 20 si 24 mai.

Selectia pentru Marea Adunare Nationala a tarii, care are 600 de locuri, este o chestiune mai complicata. YSK a permis ca 26 de partide politice si 151 de candidati locali independenti sa concureze - desi nu toate partidele candideaza in fiecare provincie. Pentru ca partidele sa intre in parlament, ele trebuie sa treaca un prag electoral de 7% - sau sa faca parte dintr-o alianta care reuseste acest lucru. Nu exista o astfel de limita pentru candidatii independenti.

PREZENTA LA VOT, DIFICILA IN ZONELE CALAMITATE

Turcia se mandreste de obicei cu o prezenta ridicata la vot, iar anul acesta se preconizeaza ca va fi una dintre cele mai ridicate de pana acum, un sondaj recent sugerand ca ar putea fi vorba de aproximativ 84%. De asemenea, vor fi aproape 5 milioane de persoane care vor vota pentru prima data, iar la votul in strainatate s-a inregistrat o participare mai mare decat in ultimii ani.

Desigur, una dintre cele mai mari preocupari este modul in care se vor desfasura alegerile in

zona afectata de cutremur - unde se aflau anterior 14% dintre alegatorii inregistrati din tara si care a fost candva un bastion al AKP. Dintre milioanele de oameni care au parasit regiunea de la dezastru, doar o mica parte au reusit sa isi mute la timp inregistrarile electorale, potrivit YSK.

Cei care au ratat termenul limita vor trebui acum sa se intoarca in regiune pentru a vota, iar centrele de votare speciale vor fi amenajate acolo unde nu mai exista cladiri publice. Pentru a-i ajuta pe cei aflati in dificultate si pentru a stimula prezenta la vot, vor fi organizate campanii de transport cu autobuze catre regiune, iar organizatiile societatii civile au demarat Ask?da Bilet - bilet in carlig - o campanie de colectare de donatii pentru a cumpara bilete de autobuz catre regiune. Cu toate acestea, majoritatea voturilor din regiune probabil ca nu vor fi exprimate.

[stiripesurse](#)

ADRESA: <http://crct.ro/nBjn>